

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 4 frt. 50 kr. egy kóra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:
Ifj. Gily Ede.
Kiadó s laptulajdonos:
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmértékesebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Munkásbiztosítás.

Debreczen, február 19.

Az egész civilizált világnak egyik legégetőbb kérdése a munkáskérdés, melynek jelentősége napról-napra növekedik. Még nálunk is, hol tíz év előtt azt hittük, hogy népünk immunis az ilyen európai elméletek járványával szemben, egyszerre csak azon vettük észre magunkat, hogy az ország kellő közepén kigyulladt az elégedetlenség tüze és alig győzik oltoztatni, oly messzire elterjedt már a parázsa.

Mert a munkás osztály elégedetlensége nem pusztán elmélet, hanem a való élet körülményein alapszik. A vagyontalan munkás, ki ép két keze munkájára van utalva, hogy mindennapi kenyerét megkeresse, ha a sors valami gátat vet keresete elé, mindjárt védtelenül áll vele szemben, jóllehet az akadály legtöbbször muló természetű, de vagyontalanságánál fogva nincs a munkásnak ellenálló ereje, ami ezen az akadályon vagy az időleges nélkülözésen átsegítené.

Ezt a segédelmet megadni van hivatva a munkásbiztosítás.

A gazdasági élet zavarai mindenkit meglátogatnak néha, akármi legyen a foglalkozásunk, néha csak elapad a keresetünk, néha meg veszteséget is szenvedünk. A vagyonos ember kiállja ezt, mert a múlt idők keresetéből van annyi megtakarított tőkéje, amiből veszteségét pótolja és magát fentartja; a munkásnak ily tartalékja

ritkán van. A biztosítás intézményével kell ezt megszerezni számára.

Arra való ez az intézmény, hogy a keresetképtelenség napjaiban ellássa a munkást és családját az élet mindennapi szükségleteivel. A segedelem szüksége beáll, ha a munkás beteg, ha rokkanttá válik vagy elöregszik, ha nem kaphat foglalkozást, vagy ha meghal és munkát nem bíró családtagokat hagy hátra.

Hogy mindezen a szükséges segítségen a biztosító intézmény, annyi tőkével vagy annyi biztos bevétellel kell rendelkeznie, aminek az évi összegéből az egész év folyamán előálló minden szükségletet fedezni tud. Ki adja össze ezt a sok pénzt?

Az első pillanatban talán az államra gondolunk. De nem! Az államnak nem az a feladata, hogy a különféle adókból, vállalataiból és vagyona jövedelmeiből fedezze a vagyontalanok napi szükségleteit. Mivé zsugorodjék össze az ember kereseti vágya, energiája, ha minden eshetőség közt állami ellátásra bízhatná magát?

Élet és küzdelem elválaszthatatlan fogalmak. A vagyontalan embernek is a maga erejéből kell arra törekedni, hogy keresetképtelenség idején is fenntartsa magát és családját.

A munkásbiztosítás költségeit a munkások keresetéből kell előállítsunk. Ez bizonyára szigorú takarékosságot tételez föl a munkásosztály háztartásában, de új határt szab a munkabér legalacsonyabb színvonalának is.

A munkabér nem lehet kisebb, mint a mennyiből a munkás családotól meg tud élni, — nemcsak addig, míg dolgozni bír, hanem a munkaképtelenség napjaiban is. A munkásbiztosítás költsége tehát egy része a munkás életszükségletének; és ezt a munkabérnek kell fődöznie. Ha a munkásbiztosítás történetén végignézünk, sokszor látjuk, hogy az intézmény megvalósítása a munkabér körüli küzdelemmel járt. De akár a munkásnak kell háztartásán megtakarítani, akár a munkabér emeléséből kell előállítani a biztosítás költségét: az intézmény megvalósítása szükséges feladat humánus és társadalmi szempontból egyaránt. Ha jól van a munkásbiztosítás szervezve, elejét veszi számos nyomornak és azt a megnyugtató tudatot önti a vagyontalan munkásosztály körébe, hogy ha iparkodik és dolgozik, a mig bír, se magát, se családját nem fogja a sors változása nyomorúságba dönteni és nem szorul senkinek az alamizsnájára.

Politikai hírek.

A kvóta-bizottság.

A kvóta bizottság megválasztása valószínűleg még e hét végén fog megtörténni. Ebben az irányban a kormány értesülésünk szerint a csütörtöki ülésen teszi meg előterjesztését. A kvóta-bizottság áll 10 képviselőházi és 5 főrendiházi tagból. A magyar kvóta-bizottság összeállítja véglegesen a kvótára vonatkozó adatokat és átiratban érintke-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A légyott.

— orosz novella. —

Írta: Iván Turgenyeff.

Szeptember közepe táján gondolatokba merültem bolyongtam a nyírfaedő bokor sűrűjében. Szemem egyszerre egy mozdulatlan emberi alakra esett. Közelebből szemügyre vettem és láttam, hogy egy fiatal parasztleány ül fölém tíz lépésnyire lecsüggesztett fővel és ölében kulcsolt kezekkel.

Valakire várhattam, mert minden neszre felrezzent és körülnézett, Nagy, villogó, tiszta szürke szeme felragyogott, tágra nyílt szemekkel bámult oda ahonnan a nesz felhangzott, szempilláinak széle elvörösödött, ajkai fájdalomosan vonaglottak és sűrű pilláiról két nagy nehéz könyesepp pergett le arcán.

Igy mult el egy fél óra, a szegény leány mozdulatlanul várt . . . Most újra nesz hallatszott az erdőben. Felrezzent . . .

Végre egy magas férfialak bontakozott ki a bokrok sűrűjéből, a leány bihorra gyult, boldog mosoly játszott ajkai körül, fel akart keln, de lábai inogtak; azután elhalványodott és félénken tekintett a férfira; csak midőn az mellette megállott, vetette fel hozzá gyöngéd, esdő, szeretetteljes tekintetét, ki zsebébe mélyesztett kezekkel közeledett feléje; alig méltarta egy tekintetre és melléje letelepedett a puha fűbe.

— Régóta vagy már itt? kérdezte a férfi.

A leány nem tudott azonnal szóhoz jutni.

— Oh igen, Viktor Alexandrovics, suttogta végre alig halhatóan.

— En majdnem megfeledeztem róla, Aztán látod esett is az eső. En nyakig vagyok a munkában, — itt ásitott, — nem tudom, hogy végezzem el a dolgomat és az ur már túrlmetlenkedik. Holnap utazunk.

— Holnap? kiáltott fel a fiatal leány, ijedten feltekintve.

— Holnap . . . no, no, . . . felelt a férfi mogorván, midőn látta, hogy a leány hallgatóan lehajtja a fejét és egész testén lázas reszketés fut át. Kérlek, Akulina, ne sirj. Tudod, hogy én azt ki nem állhatom. Ha rákezesz, mindjárt megyek. Micsoda ostobaság ez.

— Nem, nem sirok, sietett a leány válaszolni, könnyeit erőszakkal visszafojtva. Hát ön holnap utazik? tette rövid szünet után. És Isten tudja, mikor fogom újra látni.

— Majd sorát ejtjük, majd viszontlátjuk egymást. Légy nyugodt. Ha nem jövő évre, hát később. Az ur, úgy látszik Pétervározt valami hivatalba lép, folytatta tovább hanyagul, az orra alatt beszélve; — de lehet az is, hogy kimegyünk külföldre.

— Ön el fog engem felejteni, szólt Akulina szomorúan.

— Nem én, miért? Nem foglak elfelejteni. Hanem te légy okos leány és ne csinálj bolondokat és engedelmeskedjél apádnak min-

denben. En nem foglak elfelejteni — nem. Ujra ásitott és nyújtózkodott.

— Ne felejtsem el, Viktor Alexandrovics, könyörgött a leány suttogva. Hisz tudja mennyire szeretem és hogy teljesen odaadtam magamat önnek . . . Ön azt mondja, hogy engedelmeskedjem az apámnak mindenben . . . De hogy engedelmeskedjem az apámnak az esetben, ha . . .

— Miért ne? A férfi, fejét kezére támasztva hátravetette magát és szavai úgy hangzottak, mintha a gyomrából törnének fel.

— Miért nem? Viktor Alexandrovics, hisz ön maga tudja legjobban.

Elnémult. Viktor pedig aczellánczával babrált.

— Akulina, — szólt végre — te okos leány vagy, ne beszélj hát ostobaságokat. En a te javadat akarom, érted? Persze, te nem vagy ostoba, nem vagy teljes paraszt, valamint az anyád se volt mindig paraszt. Hanem ezért hiányzik benned a műveltség, — tehát engedelmeskedned kell, hogy ha valakit mondanak.

— Félek, Viktor Alexandrovics.

— Eh, lári-fári, kedvesem, mi van abban rettenetes? — Mit viszesz te itt? szólt közelebb húzódva a leányhoz.

— Virágot — felelt Akulina szomorúan. Vad berkenyét szedtem, jo az a borjúknak. És ez itt orvosság a görvoly ellen. Nézze csak kérem, ezt a gyönyörű kis virágot. Még ilyent soha nem láttam . . . Itt van nefelejcs meg ibolya . . . És ez itt . . . Önnek szedtem, — tette hozzá, a berkenyék között kikeresve egy

zik az osztrák bizottsággal. A bizottság javaslatát az országgyűlés támogatja és ez állapítja meg a Magyarország által viselendő kvóta nagyságát. Ha Magyarország és Ausztria országgyűlése nem tudnak megegyezni, akkor a király dönt a kvóta kérdésben. A kvóta bizottság tárgyalásai a ma fennálló törvények értelmében rendkívül fontossággal bírnak, mert az által az összeállított adatok szolgálnak a kvóta nagyságának megállapítására alapul.

A szabadelvű pártból.

Az országgyűlési szabadelvűpárt b. Podmanický Frigyes elnöke alatt tartott értekezleten tárgyalás alá vette a kereskedelmi tárcza költségvetését. Rosenbergy Gyula bejelentette, hogy a házban határozati javaslatot szándékozik beterjeszteni az iránt, hogy a vasúti kedvezmények tekintetében a törvényhatósági tisztviselők az állami tisztviselőkkel egyenlő elbánásban részesüljenek. Tiszta István addig is, míg a vicinális vasutak építésének rendszere gyökeresen módosíthatnak, kívánatosnak tartaná, hogy az elsőbbségeknek lehetőleg a tényleges kurzusa állapíthatnak meg az engedélyezési tárgyalásoknál. Tüzetesen foglalkozott ezután szülő államvasutak bevételi és kiadási előirányzatával is. Dániel miniszter felvilágosításai után, melyek során részletesen kifejtette különösen az államvasutak bevételi és kiadási előirányzatának realitását, a Rosenbergy által bejelentett határozati javaslat mellőzésével változatlanul elfogadtatott a kereskedelmi tárczának, valamint a folyó évi Vaskapuzsá-bályozási munkálatoknak költségvetése.

Oláh manifesztum.

A Tribuna manifesztumot közöl, amely hangsúlyozza, hogy a román nép az 1881-iki programot egész terjedelmében feutartja. A manifesztumot Ratiu, Pap György, Coruianu Mihali, Patitia Rubin, Gerasiu Domide és Patriciu Barbi irták alá.

A szőlők rekonstrukciója.

Az elpusztult szőlőterületek fölújításának előmozdításáról szóló törvényjavaslatot mai

csokor finom fűszálakkal összekötött buzavirágot. — Akarja?

Akulina oly bájos volt e percben, egész lelke bizalomteljesen táruult fel és a férfi — a földre dobta a buzavirágokat.

— Oh, Viktor Alexandrovics, szól a leány, beh szomorú lesz nekem az élet, ha ön elmegy.

Viktor kabátjával fényesítő törülgette a monoklit és zsebre dugta.

— Igen, igen, — felelt — eleinte kissé nehezedre fog esni. Leereszkedőleg veregette meg a vállát, a leány félénken megfogta a kezét és csókot lehelt rá. No hát, te végre igazán nagyon jó kis leány vagy, folytatta önelégült moxolyal, de hát mit tegyünk. Az uram és én csak nem maradhatunk itt. Egész más az Pétervárott. Azok az utcák, a sok ház... az a társaság... az a műveltség! az bámulatos... Akulina lázas kíváncsisággal csüggött ajkain; mint a gyermek a tündérmesén, mohón magába szívta szavait. — De hát, tette hozzá, újra a fübe visszadőlve, minek is mesélem el neked ezt. Hisz úgy se érted.

— Miért ne, Viktor Alexandrovics? Megértettem, mindent megértettem.

— Nini, mit nem mondasz!

Akulina lecsüggesztette szép fejét.

— Máskor nem szokott velem ilyen hangon beszélni, szól fel se vetve könnyes szemeit.

— Máskor... máskor, lám, ejnye máskor... ismételte a férfi haragosan.

Aztán mindketten hallgattak.

— De most mennem kell.

— Maradjon még egy kicsit, suttozta a leány könyörgő hangon.

ülésében veszi tárgyalás alá a képviselőház pénzügyi bizottsága. Ezen törvényjavaslaton egy másik képviselőházi bizottság, a földmívelési, a kormány hozzájárulásával tudvalevőleg több fontos módosítást tett, amelyekhez kétségkívül hozzá fog járulni a pénzügyi bizottság is. A törvényjavaslat esetleg a budget vita megszakitásával, legkésőbb közvetlenül annak befejezése után napirendre kerül a ház plénumában is.

Külföld.

Osztrák Magyar hajóraj Keleten.

A levantei vizekbe kiküldött osztrák-magyar hajóraj, mely az örmény zavarok alatt ott czirkált, nemsokára hazatér. A hajóraj Seemann ellentengernagy vezénylete alatt az „Erzsébet királyné”, „Tegethoff”, „Donau” és „Blitz” hajókból áll.

A bolgár események.

Legjobb forrásból eredő hírek szerint Ferdinánd fejedelem az irányadó kormányoknál már megtette az első lépéseket arra nézve, hogy Bulgária királysággá emeltessék. Ugy hallatszik, hogy illetékes helyeken nem ellenzik ezt a tervet, miután Bulgária elismerése már befejezett ténynek tekintendő és egy bolgár királyság ellen aggályok nem forognak fenn. Sőt az a nézet is el van terjedve, hogy a bolgár királyság még nagyobb biztosítékát képezné a békének és a bolgár viszonyok megszilárdulásának. E királykérdésnél különben Ferdinánd fejedelemnek kedvező anyagi helyzete is bizonyos, sőt talán kiváló szerepet játszik és utalás történik arra, hogy annak idején, midőn szerbiából királyság leti, csak a finanziaális nehézségek képeztek akadályt. A legilletékesebb helyen a leghatározottabban állítják azt is, hogy a fejedelem és neje közt a régi jó viszony éppen-séggel nem zavartatott meg. Ezt már a legközelebbi jövő is igazolni fogja, miután Ferdinánd fejedelem márczius végé felé a Rivierára megy, hogy

— Minek hisz már bucsuztunk.

— Maradjon még, ismételte Akulina.

Viktor újra leheveredett és füttyörészett. Akulina le sem vette róla a szemét, lázas izgatottság fogta el, ajka megvonaglott, halvány arca biborra gyult.

— Viktor Alexandrovics, szólalt meg végre elcsukló hangon, ez bűn, igazán, istenemre mondom, ez bűn.

— Micsoda? kérdezte Viktor ránczba szedve homlokát.

— Amit ön cselekszik, Viktor Alexandrovics. Ha legalább egy jó szót mondott volna bucsunak, ha nekem szegény, boldogtalan, elhagyatott árvának egy szeretetteljes szót mondott volna.

— Hát mit mondjak?

— Azt nem tudom; azt önnek jobban kellene tudnia. Most ön elutazik és egy szót se mond nekem. Mivel érdemteltem azt meg.

— Furesa vagy te, hallod! Hát mit tehetsz róla.

— Csak egy szót.

— Eh, most mindig ezt az egyet hajtja. Mindig a régi nótát, szól a férfi ingerülten és felkelt.

— Ne haragudjék rám, kérem, tette hozzá Akulina gyorsan, de már alig tudta visszafojtani a könnyeit.

— Nem haragszom, de te olyan ostoba vagy. Mit akarsz tulajdonképen? Csak nem vehettek el? Vagy igen? No hát akkor mit akarsz?

— Nem akarok semmit, hebegte a leány és alig merte odanyújtani remegő kis kezét; semmit, csak egy gyöngéd bucsuzót. És könyekre fakadt,

feleségjét onnan elhozza. Szófiába visszatérésük után a fejedelmi páramoszkvai ezári koronázáshoz megy és nincs kizárva, hogy ezt a moszkvai utat már mint királyipár fogják megtenni.

A Stambulov-párt vége.

A Stambulov-párti Szvoboda kijelenti, hogy mivel Ferdinánd fejedelem elismerése bevégzett ténynek tekinthető, Bulgária és Oroszország között pedig a normális viszony helyreállott, pártja most már mindent megtett, amivel az országnak tartozott, mert más célja nem is volt. A lap kilátásba helyezi, hogy esetleg meg fog szünni.

A szerb alkotmány revíziója.

A szkupstinát a mostani ülészak berekesztése után néhány hét múlva újra összehívják a végből, hogy az alkotmány revíziójáról még egyszer szavazzon. A szkupstina aztán valamennyi párt tagjaiból álló bizottságot fog megválasztani az új alkotmány kidolgozására.

Az iparosok szakrajztanfolyama.

Debreczen, febr. 19.

Általános és igaz közmondás az, hogy gyakorlat teszi a mestert. Azonban e fogalom kissé egyoldalú, a mennyiben rendkívül szűk szavakban fejezi ki azt, a mit alatta tényleg értenünk kell.

A gyakorlat teszi a mestert. Természetes, mert a ki valamely mesterséget folytat, okvetlenül kell, hogy abban gyakorlatot sajátítson el s ennek — és éppen ezt nem fejezi ki a közmondás — nem csak praktice, hanem theoretice is nyilvánulnia kell, mert csak az a jó iparos, a ki mesterségét mindenféleképen érti s elméleti tudásával magasabb fokú szakműveltséget árul el, a mi nélkül pedig a mai rendkívül fejlődött külföldi iparral nem haladhatunk sohasem karöltve.

— No még csak ez kell, most elpityeredik, szól Viktor hidegen és szemére vonta a süveget.

— Nem akarok semmit, szól zokogva a leány, tenyerébe temetve az arcát; de oh, mit fogok most tenni? Mi lesz belőlem? Valami gyűlölt férjhez fognak adni. Oh én szegény, boldogtalan teremtes.

— No csak jajgass, csak jajgass, felelt a férfi elfordulva.

— És, ha legalább egy jó szót szól volna, de csak annyit, hogy: Akulina, men-nem kell.

Szavai szivszaggató zokogásba fultak, hangja elakadt, arcát a puha, nedves fübe temetve, keservesen sirt. Egész teste reszketett és vonaglott, keble lázasan pihegett. Soká visszafojtott keserve e zokogásban.

Viktor habozva állt mellette, aztán vállat vont és nagy léptekkel távozott.

Igy mult el néhány pillanat a leány lecsilapult, feltekintett, felugrott, körülnézett, utána akart rohanni, de lábai meztagadták a szolgálatot, térdre borult. Én oda akartam sietni; de alig pillantott meg, midőn egyszerre, új erőhöz jutva, felszókkent és halk sóhajjal a sűrűségbe tűnt.

Megálltam és kiléptem a tisztásra. A nap nyugvóra szállt, sugarai elhalványodtak és nem ragyogtak többé sugaras derűben, hanem egyhangú, vizenyős világosság borongott már csak a mezőkön. Az alkony biborra gyult fel az égen. A szélvész zugva sivitott végig a pusztán, sárga, száraz tarlókon.

Szegény Akulina!

Ennek el maga elé a m iparos se g lyama, a n fényesen igaz az első évbe koztak be err kozása, komol g édek.

A tanfoly ler Richárd azonnal tisztá hogy az októl tehát felévig t elegendő a ke s már a mult, tanév befejezé tal bocsátották tanévben a fo vele együtt eg valamennyien gal birva távo

A vezet látszik, hogy szakrajztanfoly a tanfoly helyesen lépe lődő kö z é p mi valóban h helyi iparunk gen, nehezen tében felébred lóban öntudat nem volt kell

A vezet határt s term fogni ama má mit a szakrajz inkat más néz van hivatva a gondolkodásu a sajnos nálu zervatív v kel, a mai ip egészében fel műhelyéből.

Hát alal tületet n konzervatív e E mellett szól a két év sítéssel, a óhajtanak le lelkesedésből fogtak.

Hogy ez tőség ügybuz mulik. Elköve lagos tanfoly karöltve igye detes körülm vettek megn zottséget, a s a mit bizo hány óráig t titani.

Az erkő zatokat, azon dig chinai ban a jövőbe

Kevés a 300, a keres 200 forintját. kal együtt s arra, hogy a belőle, még kultuszminisz segélyt is

Ennek elérését, ezt a szép czélt tüzte ki maga elé a múlt évben városunkban létesített iparossegédek szakrajz tanfolyama, a melynek kiváló életképességét fényesen igazolta azon körülmény, hogy már az első évben nyolczvanhároman iratkoztak be erre, valamennyien érett gondolkozásu, komoly iparos mesterek és segédek.

A tanfolyamot létesítők, élükön Rössler Richárd felügyelő bizottsági elnökkel azonnal tisztában voltak azon körülménnyel, hogy az október elsejétől márczius 31-éig, tehát felévig tartó esti tanfolyam nem lesz elegendő a kellő szakismeretek beoktatására s már a múlt, fényes eredménnyel véződött tanév befejezése alkalmával azon nyilatkozattal boosátották ki a hallgatókat, hogy a jelen tanévben a folytatolagos évet nyitják meg s vele együtt egy alsó évfolyamot is, hogy így valamennyien teljes szakismerettel, jártassággal birva távozhassanak a tanfolyamról.

A vezetőség ez elhatározásából világosan látszik, hogy milyen helyesen fogták fel a szakrajz tanfolyam nagy jelentőségét. Ebben a tanfolyamban vélték s nagyon helyesen lépcsőjét látni egy későbbben kifejlődő középiskolának, a mely a mi valóban hátra maradt, csaknem kizárólag helyi iparunknak azután megadná azt a régen, nehezen várt lökést, a minek következtében felébrednének iparosaink abból a valóban öntudatlan álomból, a melyből eddig nem volt kellő erejük kibontakozni.

A vezetőség ügybuzgósága nem ismer határt s természetesen, hiszen feltudják ők fogni ama másik lényeges körülményt is, a mit a szakrajz tanfolyam létesítésével iparosainkat más nézetre birhatná. Ez az intézmény van hivatva azokat a felvilágosodott, modern gondolkozásu iparosokat megteremteni, a kik a sajnos nálunk nagyon is meglévő konzervativizmust értelmi fejlettségükkel, a mai ipar nagy követelményeit teljes egészében fel fogva, kiüldözzék iparos társaik műhelyéből.

Hát alakithatunk-e például ipartestületet mindaddig, a mig nálunk olyan konzervativ elemek dominálják az ipart.

E mellett azonban számtalan más érv is szól a két év folyamán szakrajz tanfolyam létesítése mellett, a melyet maguk a hallgatók óhajtanak legjobban; kitünik ez abból a lelkesedésből is, a melylyel a tanuláshoz fogtak.

Hogy ez tényleg létesíthető is, a vezetőség ügybuzgóságán, áldozatkészségén nem mulik. Elkövettek mindent, hogy a folytatolagos tanfolyam létesüljön s a hallgatókkal karöltve igyekeztek előmozdítani azon örvedetes körülményt, hogy a tanfolyamban résztvettek megnyerhessék azon kiváló szakképzettséget, a melynek elérése volt a főczél s a mit bizony hat hónapi, hetenként néhány óráig tartó kurzuson nem lehet elsajátítani.

Az erkölcsi okokra megtalálták az okokat, azonban az anyagi rész áll még mindig chinai falként utjában a fontosságában a jövőbe messze kiható eszmének.

Kevés a pénz. A város megadja a maga 300, a kereskedelmi és iparkamara pedig a 200 forintját, a hallgatók által befizetett díjakkal együtt sem elegendő ez összeg azonban arra, hogy a két évfolyamot fenntarthatassák belőle, még akkor sem, ha hozzá vesszük a kultuszminiszter által küldött 500 forint államsegélyt is

Ebből az összegből csak kellő gazdálkodással volt lehetséges az első évfolyamot is fenntartani. Két évfolyamu szakiskolának már növelni kell a tanerejét s határozottan szükség van kiváló képességű, gyakorlott szakelőadókra is.

Hogy ez a kiadás fedezhető legyen, hogy így a szakrajz tanfolyam szilárd léptekkel haladhasson a kitűzött, magas czél felé első sorban s legfőbbképen magasabb államssegélyre van szükség.

Sokkal jobban ismerjük Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter fennkölt gondolkozását, semhogy biztosak ne lennénk abban, hogy a miniszter nem késik a magasabb államssegély megadásával még akkor sem, a mikor teljes tudatában vagyunk annak, hogy a rendkívül igénybe vett kultuszbudgettet érzékenyen érintené az államssegély emelése.

Hiszen mindenki tudja, mily nagy fontosságot tulajdonit a miniszter az iparosok szakszerű kiképzésének s még egyszer ismétljük, hogy nyugodtan, teljes biztossággal várhatjuk a magasabb államssegély megadását akkor, a mikor annak sorsa olyan ember kezébe van letéve, mint a jelenlegi kultuszminiszter.

Lindenfeld Ede.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 18.

Nagyobb érdeklődés ma sem volt a kultusz-budget iránt, mint a vita eddigi napjain. Hévízy Jánost, aki a középiskolák tételénél elmondta a maga szakvéleményét, alig hallgatta az elnökkel együtt h a r m i n c z képviselő.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszolt Hévízynek és a tegnapi szónokok egy részének; kijelentette, hogy az egységes középiskolát tartja a jövő középiskolájának és minden reformtörekvéséhez a czélhoz szabja. Addig is, mig nagyobb szabásu reformalkotásba lehet fogni, a középiskolai tanterv módosítását vette tervbe. A miniszter még igen sok érdekes gyakorlati megjegyzést tett, helyiely-közzel a Ház általános helyeslése mellett, végül kérte a Házat, hogy a tételt fogadja el.

A Ház megszavazta a tételt.

A reáliskolák tételénél Szederkényi Nándor, a vizsgálati bizottmányok tételénél Kovács Albert beszélt, aki Schwicker Henriknek, a pécsi középiskolák érettségi vizsgálatára kiküldött kormánybiztosnak az eljárását tette szóvá. Schwicker kormánybiztosi jelentése Pécsért felháborodást keltett, mert olyan részek voltak benne, amelyek a hazafiság szempontjából erősen kifogás alá esnek.

Schwicker Henrik néhány szóval védekezett Kovács támadása ellen.

Madarász József haragosan pattant fel és kijelentette, hogy utána fog nézni annak a kormánybiztosi jelentésnek és ha csakugyan olyan dolgok vannak benne, amilyeneket Kovács említett, akkor Schwicker oly galádul eszelekedett, hogy nincs helye többé a Ház tagjai közt.

A kis összetűzés után a tételt elfogadták és újra békességesen és unalmasan folyt tovább a vita.

A tanfelügyelőségeknél Sima Ferenc mondott h o s s z a b b helyiérdekű beszédet. Öt percz szünet után Veres József beszélt még, aztán a tételt elfogadták.

Az elemi népiskolák tételénél Kossuth Ferenc a tanítók szomorú helyzetéről beszélt és határozati javaslatot adott be, hogy a tanítók fizetésének minimumát 400 forintra emeljék fel.

Lukács Gyula és Polónyi Géza felszólalása után az elnök bezárta a vitát és Wlassics Gyula kultuszminiszter nyilatkozott Kossuth határozati javaslatáról. Most amikor a kormány úgy is foglalkozik s a népoktatási törvény revíziójával és megvan benne a hajlan-

dóság a néptanítók helyzetének a javítására, nem tartana helyesnek, hogy a Ház olyan utasítást adjon, amely a felekezetek jogkörét is érinti. A határozati javaslatot tehát nem fogadja el. Néhány megjegyzést tett még a miniszter a közbeeső szónokok beszédeire, azután kérte a tétel megszavazását.

Sima Ferenc személyes kérdésben szölt és a miniszter röviden felelt neki.

Kossuth Ferenc záróbeszéde után a Ház a tételt elfogadta, Kossuth Ferenc határozati javaslatát pedig mellőzte.

A polgári iskolák tételét Várady Károly és Wlassics Gyula rövid felszólalása után a Ház megszavazta.

Az ülés végén Szerb György előadó bemutatta a millenáris bizottság jelentését a koronázási jelvényeknek a millenniumi ünnepek idején való közszemlére tételéről.

A holnapi ülés, a Ház határozata szerint, 11 órakor kezdődik.

Egyről-másról.

Hamvazó szerdán.

Eltűnt K a r n e v á l. Nem hagyott hátra mást csak emlékezetét, meg a sarokba oda dobott esörgő sipkáját.

Beköszöntött a hamvazó szerda borongós hajnala, megszöallt az első hajnali misén az orgona hangja, „mea culpa“ veri sok ember a mellét, a dinom-dánom után elkövetkeztek a szánom-bánom napjai. Az emberek hamut szórnak fejükre és . . .

Eh, mit is beszélünk.

Naiv az, aki olyasmit elhisz, hogy az emberek a mai nappal, amidőn kalendárium szerint hamvazó szerda és a farsang vége van megválnak egyidőre az izletes és tápláló husos eledelektől, befejezik a mulatozást és a mai hamvazó szerdától kezdve zsákba öltözve hamut hintenek a fejükre és egyébbel se törődnek, minthogy szánják bánják azt, hogy élni merészelték úgy, a mint embereknek élni legokosabb, vigadva, amikor mód van rá.

A bőjt ma már csak kalendáriumi fogalom, aminthogy a farsang határai is csak a kalendáriumban léteznek.

A fin de siècle már nem ismer farsangot és bőjtöt, az csupán szezon ismér. Télen van a bái szezon és ez addig tart, amig csak le nem rendezte valamennyi jótékony, meg nem jótékony egyesület az ő obligát bálját.

A hamvazó szerda a debreczeni életben is minden legesekélyebb változás előidézése nélkül fog észrevétlenül elsuhanni.

Hátra van még nálunk egy csapat egyesület különféle hangzatos czimekkel, amelyek mindmegannyi jogczimiek arra, hogy táncoljunk, együnk, igyunk a legjobból és vigadjunk.

Ha majd mindezen kötelezettséggel lelkiismeretesen végeztünk és elkezdünk magunkban „kasszát esinálni“, — akkor áll be kalendárium nélkül is az általános bőjtör, nemi-, vallás- és nemzetiségi különbség nélkül.

Vidék.

— **Lelkészköri értekezlet.** A komádii ref. lelkészkör szombaton tartotta értekezleti gyűlését Nagy-Harsányban Nagy Dániel lelkész elnöke alatt. Jelenvoltak Márk Ferenc okányi, Nagy Imre ugrai, Kozma Zsigmond m. sassi, Budai János b.-bőszörményi, Pató Károly apáti, Nyeste István m.-homorogi, Kiss György szakáli, Dávid Gyula n.-harsányi lelkészek. Gyakorlati kérdéseken kívül a lelkészi gyámintézettel foglalkoztak. Javaslatot készítettek, hogy a 63,000 fttal rendelkező szalontai egyházmegyei gyám-

intézet alapszabályainak fenntartásával a tagok most még fizessék a tagdíjakat mind az új országos, mind a régi egyházmegyeibe: az országosba a belépő díjakat a megyei gyámintézet fizeti a tagokért; három év múlva azonban a tagdíjakat is a megyei gyámintézet fizeti a tőke csonkítása nélkül. Az értekezlet után a lelkész-lakon barátságos ebéd volt. A következő értekezlet a nyáron lesz O k á n y b a n.

Az új kegyur. A székelyhidi rk. egyház új kegyura a boldogult gróf Stubenbergről József székelyhidi születésű legifjabb fia gróf Stubenberg József csász. és kir. kamarás lett, mint akit atyja a székelyhidi uradalom örökösévé tett végrendeletileg.

Egy nagyváradi kalandorról. Simay Gyula Nagyváradon is ismert, jó családból származó belényesi fiatal ember viselt dolgaival sokat foglalkoztak a lapok. Majd mint huszár önkéntes majd tiszthelyettesnek öltözve, olyan dolgokat követett el, amelyekért a büntető törvénnyel is összeütközésbe jött. Utóbb azt irták a lapok, hogy az elzúllott ifjú Orsován öngyilkosságot követett el. Családja előbből kifolyólag kérdést intézett az orsovai előjáróhoz az öngyilkosságra vonatkozólag s onnét az a válasz érkezett, hogy az öngyilkosság híréből egy szó sem igaz: Simay Gyula él és Orsova mellett egyik községben mint segédjegyző van alkalmazva. Lehet, hogy Simay meglegte már eddigi ballépéseit s a tisztesség útjára lépett.

Mulatságok.

A „Fillér“-egylet thea-estélye.

Debreczen, február 19.

A „Fillér“-egylet a naptári farsang utolsó éjszakáját foglalta le magának évente szokásos thea-estélye számára.

A régi, limonádé ízű novellisták feltétlenül zengzeties szavakban énekelték volna meg a fényes sikerű thea-estélyt s bizonyára a „párolgózamovárral“ kezdették volna novelláikat, daczára annak, hogy egyáltalában nem szokás számovábból theát inni; a mai realia korszak teljesen kielégítőnek találja a esését is arra, hogy abból a forró thea kellő méltósággal párologhasson a levegőbe.

Karneval herceg bucsuja a káprázatosan fényes terembe, annyi szép hölgy között — természetesen is — teljesen sikerült.

Nyolcz óraker a terem már zsufolva volt s kezdetét vette a vacsora, a melyet a legbájosabb hölgyek szolgáltak fel a vendégeknek. Féltenegyre a theázis is befejezést nyert s a fiatalág Magyaraiak zenéje mellett hozzá fogott a tánczhoz. Ilyen muzsika mellett azután könnyen érthető volt az az aranyos, vidám hangulat, az a röpködő jókedv, mely a tegnapi thea-estélynek felejthetetlenül kedves jelleget kölcsönzött.

A fiatalág azután kitartott hévvel, lelkesedéssel egészen reggelig s úgy hat óra tájban oszlott szét a közönség és pedig nem mondhatnók, hogy hamvazó szerdai hangulatban.

A thea-estélyen megjelent hölgyek névsorát az alábbiakban adhatjuk:

A s s z o n y o k: Várady Istvánné, Materny Lajosné, Sziegmeth Károlyné, Varga Ferenczné, Medve Kálmánné, Géressy Kálmánné, Gönczy Endréné, Püspöky Lajosné, özv. Szöke Jánosné, Tökés Gáborné, Papp Józsefné, Konrád Lászlóné, Nagy Károlyné, (Szoboszló), Montay Gáborné, Demetrovics Pálné, Komlóssy Mihályné, özv. Péntek Ferenczné, Juhász Józsefné, (Hoszupályi), Paraszkay Gyuláné, Vásárhelyi Istvánné, Fekete Sándorné, Balsay Istvánné, Kállay Istvánné, Kovács Jánosné, Miklóssy Gyuláné, Ujváry Istvánné, Pongráz Gézáné, Eismann Józsefné, Széles Sándorné, özv. Bihari Imréné, Raics Gyuláné, Jankovich Sándorné, Németh Jánosné, Kontsek Gézáné, Rochlitz Arthurné, Huttiray Béláné, Suhajda Józsefné, özv. Kálmán Lajosné, Rosznáky Sándorné, (Homona), Glosz Nándorné, (Gomona), Dézsi Lajosné, özv. Niházy Gusztávné, Antal Vinczéné, Dusa Józsefné, Fehér Sámuelné, Julow Lajosné, Medve Gyuláné, Boda Jánosné, Simon Kálmánné, Laszgallner Kálmánné, Csukás Istvánné, Papp Lajosné, Kömley Gyuláné, Bartók Agostonné, Konez Ákosné, Füleky Pálné, Horváth Mi-

hálné, Tarbay Józsefné, Szép Józsefné, Riesz Lipótné, Honis Józsefné, Ganovszky Lajosné, Oláh Ferenczné, Szedlák Józsefné, Czeglédy Józsefné, Steinbergerné, Kutas Lajosné, Jánosy Józsefné, Ormós Gáborné, Forgách Károlyné, Raics Lajosné, Harmath Gergelyné, Zátorszky Istvánné, Benyáts Emilné, Nádai Rezsóné, Thieszen Arthurné.

Leányok: Molnár Aranka, Kovács Irén, Sziegmeth Ida és Frida, Szöke Ilonka és Gizella, Raics Karolin és Erzsike, Bazsek Ilonka, Szép Gizella, Szedlák Ilona, Janossy Berta, Bartók Ilonka, Konty Irén, Eismann Irma, Kállay Mariska, Steinberger Amália, Balsay Ilona, Gönczy Ilona és Mariska, Borsovay Róza, Kiss Jolánka, Miklóssy Anna és Róza, Simon Irén és Gizella, Czeglédi Ilonka, Glósz Paula (Homona) Laszgallner Elza és Nóra, Sztélhó Erzsike, Konrád Margit, Buzy Erzsike (Szalacs), Wlossák Matild, Tarbay Mariska, Pongráz Emilia (Székesfehérvár), Montay Pirokska, Komlóssy Etelka, Kacsó Gizella, Ganovszky Margit, Asbóth Vilma, Jankovics Anna és Szerén, Vásárhelyi Tilda, Juhász Izabella és Ilona, Fekete Emma, Zátorszky Aurélie, Kovács Margit, Varga Irénke, Püspöky Emma, Papp Erzsike, Konrád Teréz, Telegdy Andrea, Arvay Gizella, Pavelkó Jolán, Ujváry Ilonka, Pribil Karolin, Puchlin Mariska, Hegyessy Antonia, Kálmán Erzsike, Szekerár Anna (Homona) Albert Erzsike (Szalacs), Mede Mariska, Borsovay Bella, Schneller Anna, Várady Irén, Horváth Mariska, Honis Anna.

Iskolából. A helybeli izraelita iskola javára f. hó 22 én, szombaton este, a „Bika“ szálloda disztérmben megtartandó bál rendkívül fényes sikerének ígérkezik. A közönség körében óriási érdeklődés mutatkozik a táncmulatság iránt és a buzgó rendezőség számos rendkívül kedves meglepetéssel szándékozik a közönség várakozásának megfelelni.

Városi rendkívüli közgyűlés.

Debreczen, febr. 19.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma délelőtt 10 óraker gróf Dégenfeld József főispán hivatalos távolléte miatt Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott a bizottsági tagok csekély érdeklődése mellett. Erre a közgyűlésre volt kitűzve a közös hadseregbeli lovassági laktanya építéséhez szükséges földterület kisajátításának kérdése fölötti névszerinti szavazás, de annak megejtésére a bizottsági tagok részvétlensége miatt új határozatot kellett kitűzni.

A tárgysorozat másik négy pontját a tanács javaslatához képest, hamarosan intézte el a közgyűlés.

Részletes tudósításunk a következő: Simonffy Imre kir. tanácsos bejelentve, hogy a távollévő főispán helyett ő elnököl, üdvözli a bizottságot és a rendkívüli közgyűlést megnyitja.

A honvédelmi miniszter rendeletére a loavatató bizottságba a főispán kinevezte Koszorus Lajost, Békéssy Lászlót és Pásztor Jánost becsülökké, Lencsés Nagy Balintot és Polgári Balintot pótbecsülökké. A loavatató bizottság elnöke Király Gyula, helyettes elnöke Váczy János, hatósági képviselők Kálmán és helyi Mór és Végh Gyula kapitányok lettek.

A lovassági laktanya telkének kisajátítása fölötti névszerinti szavazásra február 28 án d. e. 10 órára a újabb rendkívüli közgyűlés tüzetett ki, amely a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül határoz.

Az árvaszéki elnöki jelentés a múlt év második feléről; valamint a számonkérő szék jelentésére vonatkozó tanácsi előterjesztés — tudomásul vétetett.

Végül Balogh József polgárossított, mire Simonffy Imre elnököl polgármester a közgyűlést berekesztette s a jegyzőkönyv hitelesítésére holnap délelőtt 10 óráját tűzte ki.

NAPI HIREK.

Debreczen, február 19.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Február 19. —
— Száraz. — Enyhe. — Éjjeli fagy. —

Mocsy József kitüntetése. Az igazságszolgáltatás egy derék, ügybuzgó munkását részesítette jól megérdemelt kitüntetésben a király kegye. Mocsy Józsefet, a kiváló jogászt, a debreczeni kir. törvényszék helyettes elnökét abból az alkalmából, hogy nyugdíjba megy, hosszas és ügybuzgó szolgálataiért a királyi kegy a Ferencz József rend lovagkeresztjével tüntette ki. A kitüntetést a hivatalos lap mai száma közli. Örömei regisztráljuk az érdekes férfiú kitüntetésének híret s melegen üdvözöljük őt a legfőbb elismerés nyilvánulásakor.

Debreczen magasabb lakbörosztályban. Debreczen város lakbörpuhatoló bizottságának elnöke Hajdu Gyula tanácsnok már felterjesztette a honvédelmi miniszterhez a lakbörpuhatoló bizottságnak a lakbörbevallások és becslések alapján megállapított lakbörökről a kimutatást. A lakbörpuhatolás eredményéből kétségtelennak látszik, hogy Debreczen — ha nem is a viszonyoknak leginkább megfelelő második, — de legalább a harmadik lakbörosztályba fog soroztatni.

Uj rendkívüli közgyűlés. Debreczen város törvényhatósági bizottsága e hó 28-án délelőtt 10 óraker gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tart, amelyen szöszerinti szavazással döntik el a közös hadseregbeli lovassági laktanya telkének kisajátítási kérdését. A rendkívüli közgyűlésnek, értesülésünk szerint még egyéb sürgős természetű tárgyai is lesznek.

Presbyteri közgyűlés. Tegnap délután tartotta meg a helybeli ev. református egyház presbyteriuma vasárnapról elmaradt közgyűlését, az egyház épületének tanácsstermben Simonffy Imre királyi tanácsos, egyházmegyei főgondnok és Némethy Lajos lelkész elnöklete alatt, meglehetősen érdeklődés mellett. A közgyűlés legérdekesebb tárgyát Mitrovics Gyulának, az ujonnan megválasztott debreczeni lelkésznek levele képezte, a melyben az megköszöni a megválasztást s kéri a presbyteriumot, hogy a jövőbeni működésében őt támogassa. Arról azonban, hogy új állását mikor foglalja el, levelében nem tett említést. A válasz tudomásul vétele után megkezdették a presbyterek a szavazást az egyházkerületnél üresedésben levő egyházi és világi tanácsbírói állások betöltésére vonatkozólag, a melynek eredményeképpen a debreczeni ev. református egyházmegye hat szavazatát Madarász Imre kecskeméti lelkész, országgyűlési képviselőre és Szinay Gyula országgyűlési képviselőre adta, az elsőt az egyházi a másodikat pedig a világi tanácsbírói állás elnyerésében pártolva a hat szavazattal. Számos kisebb fontosságú folyó ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Száz forintos csök. Debreczenben történt Horváth János helybeli építőmesternél, névünnepélyen. Vacsora után a társaság egy férfitagja kinyilatkoztatta, hogy ha őt a jelenlevő asszonyok egyike megcsókolja, 100 frtot ad az egyetem javára. Az asszonyka sem volt rest, arczon csókolta a drága csókra vágyó urat, ki tegnap délelőtt a száz forintot el is juttatta gróf Dégenfeld József főispán kezéhez.

— Zenede
zenede növen
tása czéljából
hangversenyt
tékosan össze
Brahms J. M.
Berger Margit,
Steinacker Vic
mú. Fild B.
adja: Eötvös
s ényen. 79
Zongora s heg
Karola. — Lis
Verdi „Trovato
adja: Gódné
Monolog. Elő
mann R. 46 n
zongorán elő
Sándor. — Be
mas. Allegro
Előadják: Ste
mann József
donkán). — S
gyes énekar.
vegyes énekar
réna, Földesi
Emma, Herma
pási Mariska,
zsike, Raics I
Karola, Taká
Jolán, Zivusk
Lajos, Cziffer
Lajos, Keller
György, Sáfra
József, Zimm
számainak el
tatnak. Hely
eorban 60 kr.
Állóhely 30 k
leti pénztáros
Felülízetés
pilag nyugtak
órákor.

— Felv
utolsó mulats
meg M e n d
a milleniumi
szálloda diszt
nap esti tea
skizeket ké
milleniumi é
Az érdekes l
valószínűleg

— A d
e hó 22 ikén
következő: l
előadása „A
teg bemutat

— A d
dr. S á r v á
hez adakozt
rona, Radetz
Miklósné 4
Kardos Lás
rona, Aozsn
2 korona, M
vác Lajosn
korona, Rö
Emma 1 ko
rona, Békén
2 korona, T
Ferenczné
rona, Tóth
Bélané 2 k
rona, Szabó
josné 4 kor
szesen 50 k

— Vad
helybeli ve
erdőn és A
szatot rend
széri hajtás
melyet a v
is árverezte
örvendetes
duvadak hi
sával karól

— Jöv
miniszter a
ipartársulat

— **Zenedei hangverseny.** A debreczeni zenede növendékei előmenetelének bemutatása céljából február 23-án vasárnap délelőtt hangversenyt rendez. A hangverseny választékosan összeállított műsora a következő: Brahms J. Magyar dalok. Zongorán előadják: Berger Margit, Fried Eta, Rothsehnék Riza, Steinacker Viola. — Schubert F. Mennett. 78. m. Fidd B. Rondo. Es-dur. Zongorán előadja: Eötvös Flóra. — Abt F. Virágocská a se ényen. 79. m. 2. sz. — Magyar népdalok. Zongora s hegedűkísérettel éneklő: Spitz Karola. — Liszt F. Hangverseny paraphrase Verdi „Trovatore“ dalműjére. Zongorán előadja: Gödény Ida. — Keltai J. Bakfis álma. Monolog. Előadja: Raics Erzsike. — Schumann R. 46. m. Andante con variatione. Két zongorán előadják: Jóna Kálmán és Szilágyi Sándor. — Beethoven L. 11. m. Zongora hármas. Allegro conobrio. Adagio. Allegretto. Előadják: Steinacker Viola (zongorán,) Friedmann József (hegedűn), Krause Antal (gordonkán). — Schumann R. Czigányélet. Vegyes énekkar. Előadja a debreczeni zenede vegyes énekara: Adamek Irma, Balla Szeréna, Földesi Vilma, Gévai Vera, Harsányi Emma, Herman Irén, Korosmárcs Janka, Korpási Mariska, Medgyessi Gizella, Raics Erzsike, Raics Karolina, Rosenberg Ilona, Spitz Karola, Takács Viola, Tóth Juliska, Zivuska Jolán, Zivuska Irén, Zivuska Mariska, Boros Lajos, Cziffer Nándor, Donogán István, Husz Lajos, Keller Sándor, Németh János, Patay György, Sáfrány Lajos, Szendrő Sándor, Tikos József, Zimmermann Gyula. — A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartanak. Helyárak: Számozott szék a 6. sorban 60 kr., a következő sorokban 50 kr. Állóhely 30 kr. Jegyek előre válthatók egyleti pénztáros Tóth Béla gyógyszerész úrnál. Felülfizetéseket köszönettel fogadjuk s hirlapilag nyugtázzuk. Kezdeté délelőtt pontban 11 órakor.

— **Felvételek a tea estélyről.** A farsang utolsó mulatságát érdekes módon örökölte meg Mendlik Oszkár akadémiai festő, aki a milleniumi felvételeket készíti. A „Bika“ szálloda disztermének egyik páholyából a tegnap esti tea estélyen résztvevőkről apróbb skizzeteket készített s ez által örökölte meg a milleniumi év farsangjának utolsó mulatságát. Az érdekes képek némsokára elkészülnek s valószínűleg közszemlére lesznek kitéve.

— **A debreczeni orvos gyógyszerészlegyet** a hó 22-ikén havi ülést tart. Az ülés tárgya a következő: Dr. Komáromi Sándor szabad előadása „Az örökklékennyiség“-ről. Beteg bemutatás Dr. Csikos Sándor által.

— **A debreczeni nők milleniumi lobogójára** dr. Sárváry Gyuláné gyűjtése 25 frt, melyhez adakoztak: Dr. Sárváry Gyuláné 2 korona, Radetzky Lászlóné 1 korona, Nánássy Miklósné 4 korona, László Albertné 2 korona, Kardos Lászlóné 2 korona, Kardos B. 1 korona, Aoszány J. 1 korona, Szabó Kálmáné 2 korona, Mérey Ottóné 2 korona, özv. Kovács Lajosné 1 korona, Kovács B. Gyuláné 2 korona, Rössler Cornelia 1 korona, Szabó Emma 1 korona, dr. Legányi Gyuláné 2 korona, Békény Ottokárné 1 korona, Örvényiné 2 korona, Tamássy Béláné 1 korona, Sárváry Ferenczné 2 korona, Sárváry Izabella 1 korona, Tóth Sárváry Vilma 1 korona, Sámy Béláné 2 korona, özv. Laky Lajosné 2 korona, Szabó Lajosné 8 korona, Csorba Lajosné 4 korona, Balázs Ödönné 1 korona, összesen 50 korona.

— **Vadászat duvadakra.** A napokban a helybeli vadásztársaság számos tagja a nagyerdőn és Apafán duvadakra nagy hajtóvadászatot rendezett, nyolcven hajtóval. A kilenczseri hajtás eredménye csak egy róka lett, a melyet a vadászok egymás között nyomban el is árvereztek. A csekély eredmény különben örvendetes körülménynek tekinthető, mivel a duvadak hiánya a nyul, állomány szaporodásával karöltve jár.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter a debreczeni 2-ik sertésvágó hentes ipartársulat alapszabályait jóváhagyta.

Rendőri hírek.

? **Tűz a vendég utcán.** Tegnap este 10 óra fele jelentette a központon Szabó Sándor kőmives segéd, hogy a szomszédjukban levő vendég utcai 3373 számú ház eresze ismeretlen okból kigyulladt. A tüzet azonban miután a gazdája Sós István ki a tanyán lakik nem volt otthon a szomszédok eloltották, a nélkül, hogy a tűzoltóságot értesítették volna az esetről. A rendőrség az elég gyanusnak látszó ügyben megtartotta a vizsgálatot a tűzoltóság közbenjöttével, de a tűz keletkezésének okát és illetve, hogy nem-e gyújtogatásból támadt a tűz, kideríteni ez ideig nem tudta.

? **A tolvaj zsebtitka.** Nyakass Sándorné ma vásárolni be ment Zádor Lajoshoz, vett is egy selyem kendőt, de egy másikat meg csak úgy Isten nevében zsebredugott. Hanem észrevették a dolgot s átadták az épen arra czirkáló rendőrségnek. A városházán megmozdították s több lopott holmit leltek a szoknyája zsebében.

SZINHÁZ.

Komjáthy szervezkedik!

Debreczen, február 19.

A jövő színházi saison igazgatója gondolt, merészet és nagyot elküldött egyik lapársunknak a társulatához eddig szerződött tagok névsorát, pontosan kitüntetvén minden név mellett az általa képviselt szerepkört, a mely figyelem révén megtudtuk azután, hogy egynemely hölgy annyira sokoldalú, hogy nemcsak alténekesnő, hanem drámai szende, sőt — mi több — még fiatal hősnő is; no meg, hogy számos férfitag egymást licitáljatul a sokoldalúságban.

Mi úgy vagyunk vele, hogy nem szeretjük a sokoldalúságot, mert a sokoldalú talentumok valamennyi oldala — gyöngye.

De hát mi nem beszélünk, szóljon helyettünk maga a névsor: Follinuszné Csigaházy Etel anyaszínésznő, Némethy Jolán anyaszínésznő, Lócsarekné Gizella komika, Komjáthyné Zavodszky Teréz hősnő, Szénde Anna, Kapossy Józsa énekesnő, Kállay Lujza alténekesnő, szende és fiatal hősnő, Szabó Irma naiva, Kiss Irén társalgási és Molnár Rózsika soubrette — Komjáthy János hősszerelmes, Sz. Nagy Imre első tenorista, Follinus Aurél salon és operette komikus, Békéssy Gyula baritonista, Sziklay Miklós buffó, Püspöky Imre kedélyes apa, Szilágyi Vilmos apa és jellemszínész, Vidor Dezső szerelmes, bonvivant, Benedek Gyula bonvivant, társalgó, Rubos Árpád második tenorista és naturbursch, Delli Lajos lyrai szerelmes és világfi, Bartha István és Vágó István segédszínészek s végül Znojemszky Gyula karmester.

Eddig a névsor, amelyhez még Bereczkyné Ruzsinszky Ilona asszony neve fog járulni, ha ugyan az előzékeny direktor lesz kegyes az egész közönség osztatlan kívánságát teljesíteni.

Nos hát mi a névsor nyomán egy komáromi szezonban tapasztaltak alapján a leghatározottabban kijelentjük, hogy Komjáthy János színigazgató ezzel a mieinkkel kiegészített társulattal nem jöhet be Debreczenbe, vagy ha bejön, nem maradhat itt!

Fölötte megütközünk azon a valódi angol flegmán, amelylyel Komjáthy egy, a komáromi igényeknek megfelelő névsorral még csak elő is mer állani. — Mi elhisszük, hogy Komjáthy bemutatta ezt a névsort, de azt nem hisszük el, hogy

komolyan mutatta be, hanem a leghatározottabban elvárjuk tőle, hogy további és sokkal szerencsésebb akvizíciókkal fogja pótolni azokat a mulasztásokat, amelyeknek első sorban ő fogja karát vallani!

„Holtomiglan“

Tegnap este került bemutatásra Rutkai György „Holtomiglan“ című színműnek keresztelt bohózata, illetve életképe, telt ház előtt.

A darabnak nagyon vékony meséje van s mindennapi történet van benne felöltve. — Az egyszerű történet mellett azonban bohózatos epizódok által huzódik végig a mese 4 hosszú felvonáson keresztül.

Szerző, ki kitűnő kabinet alakokat rajzol meg darabjában, teljeseen kiaknázza a színpadi hatást, a mit bizonyít az is, hogy a darab egyik másik váratlan fordulata nyílt színen is zajos tetszést aratott.

Két igen sikerült karrikatura alak van a darabban Varga János szabó és Gelbgieszer Armin hordár.

A darabot különben tetszéssel fogadta a közönség: s legalább ebben a saisonban reportiroin is tartja magát a „Holtomiglan“.

Hogy a darab kedvező fogadtatásban részesült nagy része van Tiszayné Ellinger Ilonának, ki miut Juliska ügy játékával, mint énekével méltán rá szolgált a szünni nem akaró tapsra s arra a díszes virág esokorra, a mivel tisztelői kedveskedtek neki.

Kellem, báj nyilatkozott meg alakításában s kellő diszpozíció mellett előadott magyar dalait kivétel nélkül megkellett ujránézni.

Kitűnően krealta Krémér Varga szobót, a darab leghálásabb szerepét, melyben tökéletes, józú alakítást produkált.

Nyílt színen is lámpák elé hívták.

Hadai énekben, játékban hozzájárult a kiválóan sikerült esemblehez.

Ifj. Németh János Gelbgieszer Ármint, mely hü kópája a nagy hírnévre vergődött Goldstein Sáminak, szintelen volt s bár Nyilassy Náttyás folytonosan élénk derűltég mellett játszotta Világ tanárt, inkább szerettük volna Nyilassytól látni a hordár szerepét.

Jóizü humorral játszott Rózsahegy Kálmán, kedves fodrász inas volt Galyassy Paula. Szathmáry, de különösen Kiss Irén jók voltak. — tyi.

* **A paraszthűség.** Thán Gyulának „Paraszthűség“ című népszínművére nagyban készül a szintársulat népszínmű személyzete. A szerepek a legjobb kezekben vannak.

Millenium.

A kiállítási tárgyak biztosítása.

Az ezredéves országos kiállítás igazgatósága hosszas tárgyalások után már annyira megállapodott a magyar biztosító társaságokkal, hogy már megkezdtek a kiállítási pavilonok és a kiállított tárgyak tűzkár ellen való biztosítását. A kiállított tárgyakat a kiállítási szabályzat értelmében a kiállítók kívánságára az igazgatóság eszközli s ez okon árujegyzéket küldött szét, amelyen a kiállítók nyilatkoznak az iránt, vajjon az igazgatóság közvetítésével akarják-e tárgyaikat biztosítani, vagy nem s ha igen, milyen összeg erejéig. A biztosítási összeg szokatlanul alacsony lesz, mindössze a biztosítási összeg háromnegyed százaléka. Az igazgatóság figyelmezteti a kiállítókat, hogy ha a szétküldött árujegyzéken nem nyilatkoznak, a bejelentésök 6 ik rovatában feltüntetett összeget veszi a biztosítás alapjául, ha pedig a kiállító annak idején ezt a rovatot nem töltötte ki, tárgyaikat nem biztosítottaknak fogja tekinteni.

A budapesti kiállítók tárgyainak beszállítása.

A budapesti kiállítóknak fontos tájékoztatást küldött szét az igazgatóság, a kiállítási tárgyak beszállítása dolgában. E szerint a kiállítandó tárgyakat márczius 15-ike és április 15-ike között való időben kell beszállítani. Hosszabb rendezkedést, szerelést, alapozást, vagy felállítást igénylő tárgyak beszállítása már február 15-én megkezdhető. A tárgyak jegyzéke 3 példányban állítandó ki, két példány az átadásnál visszamarad, a harmadikon az átvételt fogják igazolni. A kiállítási tárgyak

a most említett árújegyzékek kíséretében az illető csoportfelügyelőnek adandók át. A ki tárgyainak elárúsításáról, gondozásáról és felügyeletéről saját felelősségére maga vagy megbízottja utján kíván gondoskodni, csak a számára megállapított területnek kijelölése végett fordul a kiállítás felügyelői, illetve műszaki közvegeihez. Minden kiállítónak fontos érdek, hogy tárgyai a kitűzött határidőben okvetlenül beérkezzenek mert az igazgatóság csak így biztosíthatja az idejében való installációt, a rendes átvételt és kezelést.

A sorozás vége

Az ezredéves kiállítás igazgatósági épülete ismét a rendes munkásság kerékvasába zökkent. Ugyaról, folyosóiról, lépcsőházából elüntek azok a napról-napra megújuló és változó csoportok a melyekben minden ember arczán ott ült a reménykedés és aggodalom kifejezése. Elmaradtak — noha még nem egészen és véglegesen, az álláskeresők, ezek a fekete kabáta bújó, nagyobbára sajnálatra méltó alakok, akik végig szokták járni a miniszteriumok, nagyobb hivatalok, bankok helyiségeit s évszámra annyi miniszter papirost és okmánybélyeget fogyasztanak, a mikből egész családok megélhetnének. A kiállításon a mai napon befejezték a sorozást, be van töltve minden állás és hivatal. Felügyelőket, felvigyázókat és öröket alkalmazták, a kert és éjjeli örökkel együtt összesen 450 embert. Persze amíg négyszázötven olyan ember fordult meg a bizottság előtt, a kik teljesen beváltak, majdnem háromezer embert kellett behívni, pedig már a behívandókat is nagyon megválogatták az okmányaik irásai, polgári állásuk stb. alapján. Majdnem hétezer pályázó körül válogatták ki a behívandókat s így is minden ötödik vált csak be. Az alkalmazottaknál nem csak arra néztek, hogy elég intelligensek legyenek, hogy a közönséggel bánni tudjanak, hogy felvilágosításokat, utbaigatásokat adhassanak s minél nagyobb nyelvösmeretök legyen, de arra is, hogy tetszetős figurák, jó képű, ne tulságosan öreg, se nagyon fiatal, derék, szálás legények legyenek. Mint a katonáknál, hibás, vagy csunya arczu, rossz alaku embert nem vettek be. Különösen a történelmi csoportba kiszemelt örök, csaknem egytől egyig derék, szálás, csinos arczu, hatalmas legények. Csakis az éjjeli öröknél volt a bizottság némileg elnézőbb. Az a huszonnyolcz ember, a ki éjszaka örökösök majd a kiállításon, nem épen válogatott gárda. Az alkalmazottak márczius 1-én tartoznak állásukat elfoglalni s már ők vezrik a kicsomagolás, elrakás, elrendezés munkáját.

A külföldi sajtó a kiállításról.

A külföldi sajtó mind sűrűbben és terjedelmesebben ír az Ezredéves kiállításról. Az igazgatóság által szétküldött német és francia cikkek és közlemények a történelmi csoportról, a szállítási kedvezményekről és az elszállásoláshoz számos nyugati és keleti lap közölte egész terjedelmében. Eredeti cikkekkel is sűrűn találkozunk, melyekben a kiállításban levő ünnepek és látványosságok soha nem látott fényét hangsúlyozzák, nevezetesen a nagy német lapok, a londoni „Daily News” és „Financial Post”, „Jewish Chronicle” az „Evening News” (mely azt is jelenti, hogy sok angol készül a nyarat Magyarországon tölteni) az Alesandriai „Egyptian Gazette”. Terjedelmes cikket találunk több párisi lapban (S' Epogne, „Le Petit Caporal” és a „Constitutionnel”) az Esterházyak kincseiről, más párisi lapok tüzetesen foglalkoznak azzal, hogy a pápa is részt vesz a Millenniumban. Nagyon szép, díszes képekkel illusztrált cikket hoz a történelmi kiállításról a dán Hver 14. Dag című szépirodalmi lap. A terjedelmes, megleghangu és ismereteket terjesztő közleményt dr. Lázár Béla írta. Érdekes kérdést vet fel egy belgrádi napilap, a „Trgovinski Glasnik” (Kereskedők Lapja), mely igen rokonszenves hangon kezdi a kiállításról szóló cikksorozatát és azt az óhajt fejezi ki, hogy a földművelőknek, munkásoknak, kisiparosoknak megadott rendkívüli kedvezményeket a szerbiai hasonhelyzetű látogatók is élvezhessék.

Mozaik.

× **Nizzai karnevál.** Mult vasárnap az egész rivierai közönség Nizzába gyűlt, hogy tanuja legyen az első nagy karneváli menetnek. Pompás és szindus volt a menet, de nem sok új karneváli ötletet produkált. A farsangi tréfákban igen nagy szerepet játszottak az x. sugarak, melyek a láthatatlan részeket is lefényképezik. Maga Röntgen tanár jelent meg csodás fényképező készülékével a nizzai farsangon és lefotografálta a hölgyek szívet, összes titkaikkal, miközben persze sokszor igen meglepő eredmények tárultak a kaczagó közönség elé. Egy fölvételnél a szív helyén pláne csak egy fűgefalevél jelent meg. — Az egész karneváli menet öt nagyobb és öt kisebb diszkocsiból, három számaron ülő lárvás csoportból és 25 gyalogosportból állt. A nagy kocsi között a legjobban tetszett a „La Basse-Cour”. Egy óriási, amornak öltözött műmalac huzta a majorságot, melynek tetejében szétvetett lábakkal óriási kakas trónolt. A hangulat este lámpagyújtás után érte el tetőfokát. A tribünökről, az ablakokból virágokat, czukorkákat és papirkigyókat dobáltak le az utcára, hol jókedvű nép hemzsegett, melynek lármáját a nagy farsangi dobok bum-bumja és az ünnepi kürtöző tulharsogta.

Tél van . . .

Tél van, szállong a hópehely,
A földre simul csendesen.
Lehullt a róza rég s nyomát
Nem, nem mutatja semmisen!

Szállong a hó: tél van: de én
Virágnylásról álmodom . . .
Lelkem! mily sokszor ringatód
Bohó szív, édes álmodom! . . .

Jövel azivemre szép tavasz,
Virágnylása: szerellem!
Jövel, jövel fényes sugár,
Te éltető, nagy érze em! . . .

Jámbor óhaj.

Anyakönyvvezető: Másodszor akar házassodni?

Özvegy ember: Igen; csak arra kérem anyakönyvvezető ur, hogy ha beszédet intéz hozzánk, hangsúlyozza, hogy a kapukulesnak a férjnél kell maradnia.

A mérleg.

Farsang vége. A családapa, öt eladó leány atyja, számítgat:
— Háromezerhatszáz forint kiadás és egy leány váltott je g y e t! . . . Micsoda bilanc?!

Kosár.

— Nem, nem lehetek az ön neje, Sándor ur, ön nagyon idős hozzám képest.
— Ha meghallgat ujjá születem.
— Akkor meg nagyon fiatal lenne.

Oh, tudtam én, hogy visszajő
Az a búhajós szép idő,
Hogy ajkadat szerelmi szomja
Mégint az ajkamra vonja —
Oh tudtam én, hogy visszajő.

Hiába vádolt a világ,
Az olthatatlan régi láng
Táplálta titkon sziveinket;
Órangyalunk hűségére intett, —
Hiába vádolt a világ.

Bíró előtt.

A bíró szól:
— Ön azt állítja, hogy még soh'sem volt büntetve? Hiszen az akták szerint kihágásért ötven forintra volt egyszer büntetve.
A bankár ur kevélyen szól:
— Ötven forint? Hát büntetés az reám nézve?

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

Debreczen, február 19.

Készáru 2 $\frac{1}{2}$ —5krrel olcsóbb.

Oszi buza	7.12—7.14
Tavaszi buza	6.83—6.85
Oszi rozs	9.56—5.98
Tavaszi rozs	6.32—6.34

Oszi zab
Tavaszi zab 5.96—5.98.
Május juniusi tengeri határidőre 4.33—4.35.

Sertés piac. Budapest-Kőbánya
1895. febr. 19.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronkint 400 klgron felüli sulyban) 56—król 57 krig. Öreg közép (páronkint 300 400 kgr. sulyban) — 54,— krtól 57,— krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) — 54 krtól 55— krig. Fiatal közép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) — 54 krtól 55— krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felülisulyban) — krtól — krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyb.) — — krtól — krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — krtól — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) — 56 krtól 57— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) — 56— krtól 57— krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) — 55— krtól 56 krig.

Sertés létszám: 1896. évi február hó 16. napján volt készletben 28007 darab, 1895. évi február hó 17. napján felhajtattott — drb. 1895 febr. hó 17. napján elszállított 625 drb. 1895. febr. hó 18. napjára maradt készletben 27382 drb. Hizottsertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

A debreczeni affér.

Írta: Déri Gyula.
(Folytatás.)

San Felice Mártha, kinek akkortájtban egy osztrák őrnagy udvarolt, nagyon érdeklődött a magyarországi dolgok iránt. — Így történt, hogy megkérdezte Rickltől, miképen szállítják azokon a pusztaságokon az árukat? A trieszti leány persze mindig a tengerre gondolt és őszintén sajnálta azokat az országokat, hova nem gályákkal szállítják a porcékákat. — Vasutat akkortájt kevés ember látott még.

Rickl aztán megmagyarázta. Pest a Duna mellett van, onnan országut viz egész a Tiszáig. Tisza-Fürednél van az átkelés, ott komp viszi át a szekereket. Onnan kezdődik a tizenkét mérföld hosszú pusztaság egész Debreczenig, keresztül a Hortobágyon. — Ez mind tiszta keleti irány. Jó időben: nyáron és téli fagyok korában megtart az ut két-három hétig; őszszel és tavasszal, mikor nagy sarak vannak, néha másfél hónapig.

— És hány szekér meg ló kell ahhoz a nagy forgalomhoz? kérdé a leány. Ugye sok?

— Nem nagyon sok. A nagyapámnak elég volt 40—50 szekere, a sógorom, Drogatta Ignác, a ki apám halála óta az üzletet vezeti, sem tart többet 150 nél.
— Százötven szekeret tartanak! Hány lóra van akkor szükségük? — Hiszen egy egész saharai karavan lehet az!

— Bizony azoknak a matyó szekereknek, kik velünk szerződve vannak, csak akkorak a lovaik, mint egy macska. Hogy elbirjanak egy-egy rakomány czukrot: hatóhetet is be kell fogniok.

— De hiszen akkor közel ezer lóra van szükségük? kérdé a leány elcsodálkozva.

— Körülbelül.

Az őrnagy, ki e párbeszédnek többekkel együtt tanuja volt, kedvetlen mozdulattal fordult a beszélő felé.

— Hogyan esik az, hogy ön debreczeni tősgyökerez családbelinek mondja magát, s a mint látszik, a magyar szokásokat teljesen el is sajátította — és mégis német nevez van?

Rickl figyelmét elkerülte az őrnagy hangjának gunyos színezete, s igen nyugodtan válaszolt:

— A nagyapám pesti volt. Ott állt a ház és a boltja a váci utca meg a Rózsater szegletén, még ma is Törökcsászár háza-

nak hívják,
Debreczenbe.

— Kár volt?
— Kár?
— No igen?

Magyarország?
— Miért?

— Kellenek
és lomha. Vigy
ön jó német
köztük!

Meglepetve
vakat hallották
Sain Felice
az őrnagyhoz:

— Nálunk
megsértette a
hozzá minden

— Az őrnagy
— Olyan
fát? Egy kis l
erre a fiatal ur

Rickl eza
a hölgyek után
sza, az őrnagy
ezt mondta:

— Nem e
nemzetemet g
gyarazni.

Másnap k
gyorsan megtö
karjára, hogy
egyik segédje
mondta rá:

v á g á s .
— Ha tet
szólt Rickl —
kozik!

Katonasá
mindjárt a hel
lyázott a kapit
összezsapásná
huzta végig ra
tartott, míg a
vegezte száraz
dos kardjától
melyet élete v
gyar nemzeti
bet. Hogy kés
nem tudott sz
(A Petőfi Sán
meg és ő hoz
birtokában m
a kiállításón.)

1846-ban
történt vele
ezen affér né
legetés és hi
ezellárian és
bar.

Egy ny
unalomba me
a poros debr
a czukrászda
ros virágu le
talok és más
utczára. Hete
ezok előtt a
generális tisz
keletkezett m
hanczok és s
álltak körül
káját, megbá
s a szerkerél
környék eme
az ablakai s
sével is mut
sasnémet tis
gedve.

A Göncz
démia palotájá
Nyilváno
van kétfőn szer
Muzéum,
kért d. e. 10—
Famunka
iskolai műhely
csoport. Szerdár
Febru
pénztárának k
Márcz
kában.

nak hívják, onnan költözött le 1779 ben Debreczenbe.

— Kár volt! — szolt az őrnagy nevetve.
— Kár? — kérdé mosolyogva Rickl.
— No igen... én voltam garnizonban Magyarországon, de nem kérek többet belőle!
— Miért?
— Kellemetlen nép. Nagyszáju, hazug és lomha. Vigyázzon fiatal barátom, hogy az ön jó német vére is egészen el ne fajuljon köztük!

Meglepetve néztek egymásra kik e szavakat hallották.

Sain Felicze Mártha pedig idegesen szolt az őrnagyhoz:

— Nálunk ilyesmi sohase történt. Ön megsértette a mi házuk vendégét, és még hozzá minden ok nélkül!

Az őrnagy gunyosan kérdé:
— Olyan nagy bűnök tartja ezt a tréfát? Egy kis lecke bizony ráfért már egyszer erre a fiatal urra.

Rickl ezalatt kiment a szobából. Mikor a hölgyek utána siettek és kérték jöjjön vissza, az őrnagy ki fogja magyarázni magát, ezt mondta:

— Nem engemet sértett meg, hanem a nemzetemet gyalázta, s ezt nem lehet kimagyarázni.

Másnap kihivatta az őrnagyot. A táj gyorsan megtörtént; az őrnagy olyat kapott a karjára, hogy kiejtette kezéből a kardot. Az egyik segédje egy kövéres kapitány azt mondta rá: debreczeni hentes-vágás.

— Ha tetszik önnek, megismételhetem — szolt Rickl — ön pompás med umnak mutatkozik!

Katonásan intézték el ezt az ügyet is: mindjárt a helyszínen. Rickl a gyomrára pályázott a kapitánynak s végre is az ötödik összecsanásnál a bal vállától egész kötéseig húzta végig rajta a kardja hegyét. Félóráig tartott, míg a németet bevárták, de Rickl sem vezette szárazon a kettős kalandot; a százados kardjától az arcára kapott jókora vágást, melyet élete végeig büszkén viselt, mint a magyar nemzeti becsület védelmében kapott sebet. Hogy később a forradalomban másikat nem tudott szerezni hozzá, nem ő rajta mult. (A Petőfi Sándor kardját azonban ő mentette meg és ő hozta haza Segesvárról; a család birtokában mai napig meg van és látható lesz a kiállításon.)

1846-ban került haza Debreczenbe s ott történt vele az az érdekes dolog, mely debreczeni affér néven hosszabb ideig képezte emlegetés és hivatalos vizsgálat tárgyát a kancellárián és a bécsi hadügyminiszteriumban.

Egy nyári nap délutánján mélységes unalomba merülve ültek a vasasnémet tiszték a poros debreczeni főutca tenyérnyi oázisán, a czukrázda előtt, hol zöld gömbkákócok, piros virágu leánderek közül fehérre festett asztalok és más kerti butorok viritottak ki az utcára. Hetenkint kétszer ott játszott az ákácok előtt a katonabanda, a szemközt lakó generalis tiszteletére; olyankor nagy élénkség keletkezett mindig a városban. Az utcai suhancok és szolgáló leányok tömött sorokban álltak körül a trombitás katonák nagy karikáját, megbámulva a réztányéros nagy dobos s a szekerébe fogott kis szürke ponnyt; a környék emeletes házainak pedig megnyitak az ablakai s a város legszebb leányai négyesével is mutogatták bennök magokat. A vasasnémet tiszturak nagyon meglehetek elégedve.

Folyt köv.

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Othon“-a a keresk. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van kétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6 ig.

Múzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

Famunkatantitás. A kézügyesítő egyesület főreál iskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Február 23. Az iparos ifjak betegsegélyző pénztárának közgyűlése.

Márczius 31. Debreczen város bálja a Birkában.

Zene-estélyek.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenkint két zene-estély van: hétfőn Racz Károly, szerdán a Magyarok.

A Hungaria kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Racz Károly és Magyar testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap estenkint a Magyar testvérek. Racz Károly és Veres Tóni zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Angel királyné“ vendéglőben kedden Magyar testvérek, pénteken Racz Károly és vasárnap Veres Tóni játszanak.

A „Margarit“-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon d. u. 1/6-1/9 óra közt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A Corso“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Racz Károly és Veres Tóni zenekara tartanak zeneestélyeket.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	—40	—30
1/4 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó óran túl félórára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	—50	—30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésenként (valláskülönbség nélkül), ha a végítzesség a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1-40
A háziól egyenesen a temetőbe ki és vissza a színházba menet	1-20	—80
A színházból jövet	—60	—40
bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	—80	—60
éjjel	—50	—30
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.	—	—
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, czukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	—30
menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	—60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—50	—30
menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	1	—70
Külső barom- és lövésártérre oda és vissza egy órai várakozással	—60	—40
minden következő órára	1-20	—90
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—40	—30
menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára	—50	—30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.		

Vasuti közlekedés.

Érvényes 1895. október hó 1-től.

Egységes vasuti (zóna) idő szerint.

Debreczenből indul:

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p.
Budapest-Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány-Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.
	minden kedden délelőtt	12 ó. — p.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár-M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
	éjjel	8 ó. 05 p.
Csak Szatmár	reggel	5 ó. 15 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé ²⁾	este	8 ó. 05 p.
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	délután	4 ó. 02 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.

²⁾ Közvetlen kocsik Miskolczon át Budapestre.

H.-Böszörmény-Büd-Szt.-Mihály felé	(m. á. v.-től reggel	5 ó. 48 p.
	vásártérrel	6 ó. 04 p.
	m. á. v. délután	3 ó. 57 p.
	vásártérrel	4 ó. 10 p.
Füzes-Abony felé	m. á. v.-től reggel	5 ó. — p.
	vásártérrel	5 ó. 13 p.
Ohat-Köcs-Polgár felé	m. á. v.-től d. é	4 ó. 12 p.
	vásártérrel d. u.	4 ó. 22 p.
Derecske-Nagy-Léta felé r. 8 ó. 35 p. és d. u. 4 ó. 17 p.		

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy. v. d. u.	1. ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p. sz. v. este	8. ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p. reggel	5 ó. 45 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

a délután 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v. reggel	9 ó. 40 p.
az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy. v. délután	2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p. sz. v. este	7 ó. 05 p.
" " 2 " 40 " érk. sz. v. (P.-Ladányig	
gy. v. átszállással) este	9 ó. 15 p.

³⁾ Közvetlen kocsik (Junius 15-től Szept. 15.) Kas-sára.

Debreczenbe érkezik:

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p.
" " gyorsvonat este	7 ó. 09 p.	
" " éjjel	2 ó. 40 p.	
Nagyvárad-P.-Ladány " reggel	7 ó. 41 p.	
Csak P.-Ladánytól " reggel	4 ó. 55 p.	
M.-Sziget-Szatmár felől " reggel	7 ó. 50 p.	
" " délután	12 ó. 16 p.	
" " este	10 ó. 16 p.	
Csak Szatmártól " este	7 ó. 45 p.	
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾ " reggel	8 ó. 07 p.	
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől " déli	12 ó. 21 p.	
Kassa-Miskolcz felől ²⁾ " este	7 ó. 40 p.	

¹⁾ Közvetlen kocsik Budapestről Miskolczon át.

²⁾ Közvetlen kocsik (Junius 15-től Szept. 15.) Kas-sáról.

B.-Szt.-Mihály-H.-Böszörmény felől	(vásártérre reggel	8 ó. 09 p.
	m. á. v. hoz	8 ó. 17 p.
	(vásártérre este	6 ó. 35 p.
	m. á. v. hoz	6 ó. 41 p.
Füzes-Abony felől vásártérre	délután	5 ó. 21 p.
Füzes-Abony felől m. á. v.-hoz		5 ó. 30 p.
Ohat-Köcs-Polgár felől vásártérre reggel		7 ó. 50 p.
" " m. á. v.-hoz		8 ó. — p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u. 3. ó. 18 p.		

„Báró HIRSCH MÓR“

jótekonyság és önszegélyző-egyesület

törzstagjait és ezek hozzátartozóit betegség esetén orvosi kezelésben, gyógyszerek kiszolgáltatásában és a törzstagot heti pénz-segélyben részesíti, továbbá a törzstag elhalálása esetén hátramaradott családjának az alapszabályokban foglalt feltételek mellett az A. osztályban 1200 frt, a B. osztályban 600 frt, a C. osztályban pedig 300 frt segélyösszeget fizet.

Tagok felvétetnek — f. évi márczius hó 15-ig beiratási díj nélkül — az A. osztályba 40 éves korig, havi járulék 2 frt 50 kr., a B. osztályba 45 éves korig, havi járulék 1 frt 70 kr. és a C. osztályba 50 éves korig, havi járulék 1 frt 30 kr.

Felvételek eszközöltetnek: Debreczenben: BALOG és JÓNÁS czégnél. Budapesten: az egyesület központi irodájában. VI. Teréz-körut 3. sz. a.

„Báró Hirsch Mór“

jótekonysági és önszegélyző egyesület.

Köszönetnyilvánítás.

A közel multban lakóházaink felépítése alkalmával — Rössler, Berger és Horváth urak szolgáltatták az összes téglák szükségletünket.

Mint hogy a téglának úgy kitűnő minősége, valamint jutányos árban adása, — s ama különös szivesség és figyelem által, hogy a midőn fuvarost nem kaptunk, — saját fogataikkal segítettek ki, — mindeme a mai korban ritka előzőkenységek kedves kötelességünké teszik, hogy nevezett téglagyáros uraknak e helyütt is köszönetünket nyilvánítva, — téglagyárunkat minden építetőnek — lelkiismeretesen ajánljuk.

Bary János

m. á. vasuti gépjavitó-műhely művezetője.

Huml Mihály

m. á. vasuti mozdonyvezető,
debreczeni lakosok.

Jelentékeny

folyton emelkedő kereset

kinálkozik oly tisztességes uraknak (esetleg hölgyeknek is) akik jelenleg állás nélkül vannak.

Rokonszenves külső s beszélő tehetség egyedüli feltétel.

Ajánlatok a kiadóhivatalhoz intézendők.

Kaszanyitzky Endre

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.,

Nagyválaszték és jutányos árak mellett ajánl

Porcellán, Chinajezst

Bronz

és
Majolika
ujdonságokat,

DITMÁR, BÜNNER és
hazai gyártmányu
asztali és függő

lámpákat,

nap- és
villámégőkkel,
porcellán-, ét-,
kávé, tea-
ugyszinte midennemű

üveg-, ivó- és likörkészleteket.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók.

Árverési hirdetés.

A „Takarék és hitelintézet“ r. t. zálogházában 1895. év szept. havában elzálogosított, illetve 1895. december hó végéig lejárt 26949—29583 sz.-ig, és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 31430 számú zálogtárgyak közül azok, amelyek ki nem váltattak vagy meg nem hosszabbítottak 1896. márczius hó 5-én d. u. 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az árverés napján a zálogtárgyak meghosszabbítása vagy kiváltása d. e. II óráig eszközölhető.

Az Igazgatóság.

Kiadó kényelmes uri lakások

a Kereskedelmi palota mellett 338. szám alatt.

1. Az emeleten 5 szoba nagy beüvegezett folyosóval, konyha, kamara, kényelmes 2 klozett, a legjobb ivóvíz az emeletre felvezetve, mosó konyha, pincze és fűskamara; az emeletre való feljáráshoz 2 lépcső vezet elül és a hátulsó részen; azonnal belehet költözni.

2. A földszinti lakosztály épen annyi helyiséget tartalmaz, mint az emeleti lakosztály. Be lehet költözni Május 1-én.

3. Földszint az utcára tartozó bolt-helyiség 1 konyhával és 1 szobával minden órában kiadó.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

csász. és kir. szab. hangszer-ipar
Telefon. Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.
Telefon.

Czimbalmok, hegedűk, fuvolák és teljes zenekari felszerelések.
Zongorák javítása és hangolása pontosan teljesítetik.

Saját gyártmányu, mindennemű hangszerek és azok kellékei és alkatrészei. Mindennemű hangszerek és azok javítását és hangolását szakosított pontossággal teljesítetik.

Zenélő-, dísz- és pipere tárgyak, mechanikai szalonhangszerek legnagobb raktára.

Cs. és kir. szabad. „Columbus“ cimbalomverője megszünteti az eddigi fáradságos pamutozást és czer-názást, erős és csengő hangot nyorink általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a kótalapak droja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítetnek.

Legujabb! Legujabb!
INTONA

Elpusztíthatatlan acélhangokkal, változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerelem minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kótalapak droja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesítetnek.

HARMONIKA

saját készítményű

a legkiválóbb hangokkal,

3 frttől kezdve 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.— forintig és feljebb.

Különlegességek acélhangu harmonikákban.

Legujabban megjelent

Magyar harmonika-iskola

az egy vagy kétsoros harmonikához (30 legszebb zenedarabbal), melynek segítségével minden előzetes zeneismeret nélkül a harmonika játszását egy fél óra alatt mindenki megtanulhatja. Az egysoros harmonika-iskola ára 1 frt, a kétsoros harmonika-iskola ára 2 frt, mely összeg beküldése után bérmentve küldjük.

Első és egyedüli hazai harmonika gyár

Régi mester-hegedűk nagyválasztékban.

Harmonium és cimbalom különlegességek.